

‘บอนไซ’ไม้ตัดประดับบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น‘เขาแรง’

รายงาน

30 ปีที่ผ่านมา ประชาชนใน ต.เขาแรง ต.เกาะพลับพลา อ.เมือง และ ต.ธรรมเสน อ.โพธาราม จ.ราชบุรี มีอาชีพรับจ้างชุดหาไม้ต้นตามธรรมชาติ เพื่อนำมาทำเป็นไม้ตัดหรือที่เรียกกันว่า “บอนไซ” ขายให้กับผู้จ้างใน จ.ราชบุรี นำไปประดับตกแต่งบ้านเพื่อความสวยงาม เป็นแห่งเดียวที่ได้รับความนิยมสูงสุด จน คนในชุมชนได้เรียนรู้ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น นำต้นไม้จากธรรมชาติมาดัดแปลงเป็นรูปต่างๆ ปลูกเป็นไม้ในกระถาง ขยายการผลิตและมีผู้สนใจเรียนรู้สืบทอดต่อกันมาเป็นที่แพร่หลายจนถึงปัจจุบัน

ประกอบ เจริญภักดี ประธานชมรมบอนไซ ต.เขาแรง เผยว่า บอนไซ เป็นคำทับศัพท์ในภาษาญี่ปุ่นแปลว่าไม้แคระ บอนไซถือกำเนิดมาจากจีนตั้งแต่สมัยราชวงศ์จิ้น ประมาณปี พ.ศ.800-900 สำหรับประเทศไทยไม้ตัดมีมานานแล้ว ตั้งแต่สมัยสุโขทัย ส่วนบอนไซคาดว่าเริ่มรู้จัก

ในสมัยอยุธยา โดยชาวญี่ปุ่นเป็นผู้นำเข้ามา “การเลี้ยงบอนไซหรือไม้แคระ กลับมาเป็นที่ยอมรับเมื่อ 30 ปีมานี้ โดยคนในพื้นที่ ต.เขาแรง นอกจากจะมีความรู้เรื่องการปลูกบอนไซไม้ประดับแล้ว ยังมีความรู้ด้านการจัดสวน ซึ่งเคยได้รับรางวัลระดับประเทศ ในงานจัดตกแต่งสวนทั้งในและต่างประเทศมาแล้ว ปี 2554 ที่ผ่านมามีผู้เข้าร่วมประกวดบอนไซจากทั่วประเทศ นำบอนไซเข้าร่วมประกวดจำนวนมาก มีราคาถึงต้นละกว่า 2 ล้านบาท และศูนย์บอนไซ ที่ ต.เขาแรง ยังเป็นจุดรวมบอนไซที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ มีผู้ที่รักต้นไม้ อย่างไม้ตัดไม้บอนไซจากทั่วประเทศส่งเข้าประกวดเป็นจำนวนมาก ซึ่งอนาคตไม้ตัดบอนไซถือเป็นไม้เศรษฐกิจเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่สร้างรายได้สู่ชุมชนเป็นอย่างดี”

ด้าน วันชัย ธีระสัตยกุล นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ราชบุรี บอกว่า ปีนี้ อบจ.ราชบุรีร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เขาแรง และชมรมบอนไซเขาแรง จัดโครงการสืบสานภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่ประกอบอาชีพทำไม้ตัด ไม้บอนไซ ภูเขา น้ำตกจำลอง ประกวดบอนไซ ขึ้นที่บริเวณอาคารอเนกประสงค์ หมู่ 2 ต.เขาแรง ระหว่างวันที่ 29 เมษายน-1 พฤษภาคมนี้ เพราะถือว่าเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ควรส่งเสริม ประกอบกับประชาชนใน ต.เจดีย์หัก มีอาชีพจำหน่ายกระถางต้นไม้ ดิน และอุปกรณ์การปลูกต้นไม้เป็นจำนวนมาก มีโรงโอบตั้งอยู่หลายแห่ง แต่การจำหน่ายสินค้ายังไม่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป

วันชัย ธีระสัตยกุล

สุดา วงศ์รส

ประกอบ เจริญภักดี

สุดา วงศ์รส รองนายก อบต.เขาแรง เสริมว่า การประกวดบอนไซไม้ตัด และภูเขา น้ำตกจำลองนั้น อบต.เขาแรงจัดมาเป็นครั้งที่ 10 แล้ว แต่ปีนี้จัดพิเศษกว่าทุกปี เนื่องจาก อบจ.ราชบุรี สนับสนุนงบประมาณ 400,000 บาท ภายในงานมีกิจกรรมต่างๆ มากมาย อาทิ การประกวดต้นไม้บอนไซ จำหน่ายสินค้าโอท็อป กิจกรรมการบรรยายทางวิชาการ “ที่สำคัญตลอดสองข้างทางระยะทางประมาณ 6 กิโลเมตร จะมีการจำหน่ายต้นไม้ตัดนานาชนิด หิน ภูเขาน้ำตกจำลอง และกระถางต้นไม้ ซึ่งปัจจุบันถือว่าใหญ่ที่สุดในประเทศไทย หากซื้อได้ในราคาถูกย่อมเยาราคาหลักร้อยจนถึงหลักล้านบาท โดยเฉพาะผู้ต้องการหาซื้อสิ่งของแปลกใหม่ไปประดับบ้านเพื่อความสวยงามรับรองไม่ผิดหวัง”

พันธุ์ แก้วนัย